

Η δραστήρια παρουσία της εταιρείας SAS Technology τα τελευταία χρόνια έχει κεντρίσει το ενδιαφέρον κάθε ενός που ασχολείται με την σχετική τεχνολογία και βιομηχανία.

Με αφορμή το γεγονός αυτό αποφασίσαμε να σκιαγραφήσουμε την πορεία αυτή μέσα από τις εκθέσεις εσωτερικού και εξωτερικού που έχει συμμετάσχει.

Στην διεθνή έκθεση POSIDONIA 22 λοιπόν στο περίπτερο του ομίλου **SPIRIT WORLD GROUP** είχαμε την ευχάριστη έκπληξη να δούμε για άλλη μια φορά την συμμετοχή **SAS Technology** μιας από τις εταιρείες του ομίλου που μας είχε ξαφνιάσει και τον προηγούμενο χρόνο στην DEFEA 21, παρουσιάζοντάς το πρώτο ελληνικής σχεδίασης και κατασκευής UCAV με την ονομασία **SARISA-SRS-1A**.

Για την παρουσία αυτή τότε υπήρξε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον και θεωρήθηκε ως ένα από τα πιο καινοτόμα συστήματα της έκθεσης, που προερχόταν μάλιστα από μια ελληνική εταιρεία. Το σύνολο του τύπου τότε χαιρέτησε την προσπάθεια και συνέχισε να παρακολουθεί με ενδιαφέρον, ίσως και κάποια δυσπιστία, την εξέλιξη του εγχειρήματος αυτού που θεωρήθηκε τότε σχεδόν αδιανόητος άθλος για μια νέα σχετικά εταιρεία τον χώρο των μη επανδρωμένων στην χώρα μας.

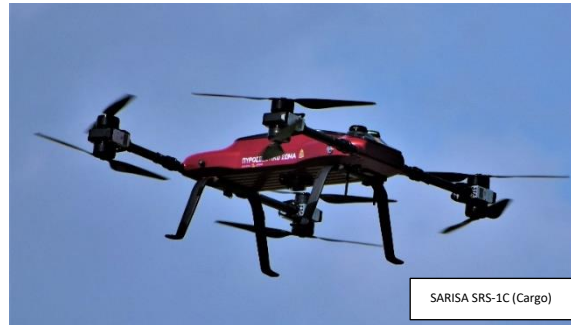
Η συνέχεια όχι μόνο ήλθε όμως, αλλά ήταν και αυτή με την σειρά της μια ακόμη ευχάριστη έκπληξη, αφού το αρχικό μοντέλο εξελίχθηκε σε πολύ γρήγορους ρυθμούς, στο τελικό βελτιστοποιημένο προϊόν παραγωγής το οποίο παρουσιάστηκε σε λιγότερους από 4 μήνες στην EDEX21, τον Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου στο Κάιρο της Αιγύπτου. Εκεί παρουσιάστηκαν και δοκιμαστικές βολές με ρουκέτες που πραγματοποιήθηκαν στο εξωτερικό. Συμφώνα με ασφαλείς πληροφορίες, η εταιρεία στην υπόψη έκθεση, απέσπασε και συμβόλαια παραγωγής από διεθνείς πελάτες.

Με αφορμή την αρχή αυτή η εταιρεία συνέχισε και προχώρησε στην δημιουργία αρκετών ακόμη επιχειρησιακών διαμορφώσεων, που επίσης δοκιμάστηκαν με την βοήθεια συνεργατών εξωτερικού, κάποιες όμως από ότι μαθαίνουμε έχουν επιδειχθεί με επιτυχία και σε στρατιωτικούς φορείς στην χώρα.

Ο νέες αυτές διαμορφώσεις της **SARISA** προορίζονται τόσο για πολιτική όσο και αμυντική χρήση:

- Είδαμε λοιπόν την **SARISA SRS-1C (Cargo)** να εντάσσεται στο Πυροσβεστικό Σώμα διευρύνοντας τις επιχειρησιακές του δυνατότητες, ιδιαίτερα στις δασικές πυρκαγιές, όπου έχει πλέον ένα σύστημα ικανό να μεταφέρει με τρόπο ευέλικτο και αποτελεσματικό εφόδια και υλικά στα πληρώματα που εμπλέκονται στην κατάσβεση.

- Μάθαμε για την **SARISA SRS-1A** (διαμόρφωση με μια ή δυο ρουκέτες HYDRA 70) να μπαίνει στην τελική ευθεία για την πραγματοποίηση βολών με hydra 70 με τον ΕΣ που όμως καθυστερούν λόγω τυπικών διαδικασιών πέραν του ελέγχου της εταιρείας.

- Είδαμε να δημιουργούνται νέες διαμορφώσεις όπως:
  - το **SRS-1R18**, με έως τέσσερα RPG-18 που υπάρχουν στο οπλοστάσιο του ΕΣ,
  - το **SRS-1R26** με έως τέσσερα RPG 26 που δημιουργήθηκε για πελάτη εξωτερικού.
  - Το **SRS-1HG** που προορίζεται για ελαφρύ βομβαρδισμό με απλές χειροβομβίδες χειρός όλων των τύπων, βλήματα όλμου αλλά και διάφορα αλλά συστήματα όπως καπνογόνα δακρυγόνα κλπ. Στην απλή διαμόρφωση με χειροβομβίδες το **SARISA SRS-1HG** μπορεί να φέρει έως 15 χειροβομβίδες ενώ με ειδικό rack ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί έως και τις 40 περίπου.

Σε όλες τις διαμορφώσεις αυτές η SAS Technology σχεδίασε και κατασκεύασε τους δικούς της πατενταρισμένους μηχανισμούς προσαρμογής σκόπευσης και πυροδότησης.

Στην έκθεση POSIDONIA 22 λοιπόν, έκανε πολλές καινοτόμες παρουσιάσεις, όπως η συνεργασία με την αμερικανική εταιρεία Flying Ship, το Ελληνικό Anti-Drone PANOPTIS που κατασκευάζεται σε συνεργασία με το ΕΚΕΤΑ και έχει ζητηθεί και από την ΕΑΒ ΑΕ το Doppler Radar Τηλέμαχος ως ένας από τους αισθητήρες, αλλά και το πυροσβεστικό cargo drone.

Κατάφερε όμως να μας εκπλήξει ξανά παρουσιάζοντας πάλι ένα από τα πιο ενδιαφέροντα εκθέματα της έκθεσης που ήταν η SARISA SRS-1 SAR (Search & Rescue) που έχει δυνατότητα πλήρως αυτόνομης επιχείρησης παράκτιας (ή από πλοίο) διάσωσης έχοντας δυνατότητα να παραδώσει με ακρίβεια σωστική λέμβο έως και 6 ατόμων, ή πολλαπλά σωσίβια αλλά και να κάνει περιορισμένης απόστασης ρυμούλκηση ανθρώπου σε κίνδυνο (πχ να τον απομακρύνει από μια βραχώδη ακτή σε σημείο που μπορούν να τον περισυλλέξουν σωστικά

σκάφη). Αξίζει επίσης να σημειωθεί και μια συνεργασία με μια ιδιωτική εταιρεία την AS Prote Maritime στο περίπτερο της οποίας παρουσιάστηκε ως κεντρικό έκθεμα συγκεντρώνοντας πολύ μεγάλο ενδιαφέρον ένα Υcopter με το όνομα PHORKYS διαμόρφωσης X6, σχεδίασης και κατασκευής της SAS Technology.

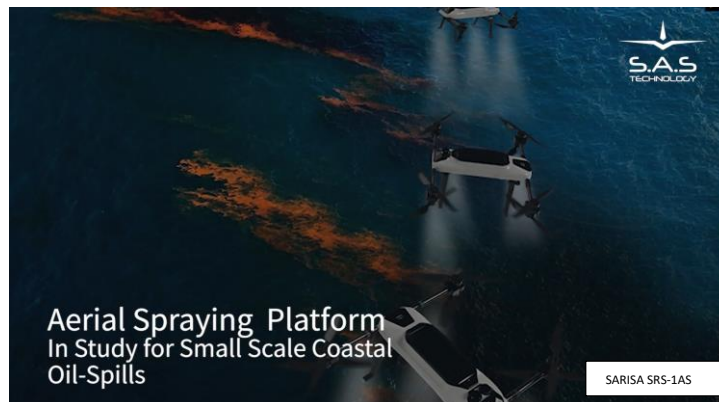

Εντύπωση προκάλεσε επίσης και ο αυτοματοποιημένος σταθμός αποθήκευσης και φόρτισης του **SRS-1SAR** που στο πάτημα ενός κουμπιού ανοίγει και το drone απογειώνεται αυτόματα κατευθυνόμενο για προκαθορισμένο σημείο, προκειμένου να πραγματοποιήσει την επιδιωκόμενη διάσωση.

Άλλες σχετικές διαμορφώσεις που παρουσιάστηκαν αφορούν στην έκδοση **SRS-1AS** (Agro Sprayer) που αν και αρχικά ο σκοπός σχεδίασης της ήταν οι αγροτικοί ψεκασμοί, η εταιρεία έχει ξεκινήσει να διερευνά την πιθανή αποτελεσματικότητα στον ψεκασμό με απορρυπαντικά υγρά μικρών διαφυγόντων τμημάτων πετρελαιοκηλίδων που προσεγγίζουν υψηλής τουριστικής σημασίας ακτές.

Με τα "κύματα" λοιπόν από την έκθεση POSIDONIA 22 να μην έχουν ακόμα κοπάσει, ξεκίνησε ίσως η πιο σημαντική ευρωπαϊκή έκθεση άμυνας και ασφάλειας, η EUROSATORY στην Γαλλία. Μια έκθεση που ήταν πολύ έντονη η παρουσία πολλών χωρών με την μορφή εθνικών περίπτερων (NATIONAL PAVILLIONS). Ξεχωρίσαμε για προφανείς λόγους, την εντυπωσιακή και πολύ οργανωμένη «απόβαση» στην υπόψη έκθεση των τουρκικών εταιρειών, κάτω από ένα εντυπωσιακό τουρκικό εθνικό περίπτερο, αλλά και ανεξάρτητα mega pavilions ξεχωριστών εταιρειών με παρουσία που θα μπορούσε να θεωρηθεί ανάλογη αυτής εταιρειών της μεγαλύτερης διεθνούς αμυντικής βιομηχανίας όπως η AIRBUS η THALES η LOCKHEED κλπ).

Στον αντίποδα κρυμμένο σε κάποια άκρη ήταν το Ελληνικό « Εθνικό Περίπτερο» που στο σύνολο του ήταν μικρότερο από αυτό μιας μικρής τουρκικής εταιρείας, απόντων των μεγάλων κρατικών ελληνικών βιομηχανικών και με βάση όσα πληροφορηθήκαμε, ελαίω λαθών κάποιων αυτοκλήτων διαχειριστών της διαδικασίας, απόντων επίσης και άλλων 25 τουλάχιστον εταιρειών της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας που είχαν εκφράσει πρόθεση συμμετοχής κάτω από τον εθνικό σχεδιασμό αλλά βρέθηκαν τελευταία στιγμή να μην έχουν

περίπτερο και να βρεθούν εκτός. Στις εταιρείες αυτές όπως μάθαμε συμπεριλαμβανόταν και η SAS Technology.

Σε κάθε περίπτωση όμως απορίας άξιο παραμένει, ποια διαδικασία ή αστοχία, επέτρεψε να στηθεί τελικά κάτω από την επωνυμία HELLENIC PAVILLION και την σημαία της Ελλάδας ένα απογοητευτικό σύνολο, που θύμιζε στην καλύτερη περίπτωση περίπτερο μιας μικρής ξεχασμένης χώρας και να είναι δίπλα (σχετικά) πχ στο εντυπωσιακό σε όγκο αλλά και εκθέματα περίπτερο της Βόρειας Μακεδονίας;

Στο ερώτημα αυτό, πιστεύουμε κάποιιο όπως οι οργανωμένοι σύνδεσμοι της ΕΑΒι αλλά και οι αρμόδιοι κρατικοί λειτουργοί, να έχουν την ευθυξία να δώσουν μια εξήγηση και να μας διαβεβαιώσουν ότι έχουν λάβει όλα τα μέτρα να μην επαναληφθεί ποτέ κάτι τέτοιο, σε ένα τέτοιο χώρο, που η προβολή της εικόνας, προβάλλει διεθνώς την τεχνολογική ισχύ κάθε χώρας, τροφοδοτώντας και την στρατηγική διάσταση της αποτροπής.

Με την ιδιότητα του επισκέπτη, είχε παρουσία στην EUROSATORY και η SAS Technology με τον Πρόεδρο και Δ. Σύμβουλο κ. Μιχάλη Σπυριδάκο και του Αντιπρόεδρο και Διευθυντή της κ. Φώτη Καμπιώτη. Η παρουσία της Διοίκησης της SAS Technology στην έκθεση αυτή, κάθε άλλο παρά εθιμοτυπικό χαρακτήρα είχε, αφού όπως μάθαμε επέστρεψαν με "γεμάτες βαλίτσες", με συμφωνίες αλλά και σημαντικές συνεργασίες αποδεικνύοντας για ακόμα μια φορά ότι αξίζει να παρακολουθούμε στενά και να αναλύουμε τα στοχευμένα βήματα που ακολουθεί....

Έτσι, σύμφωνα με επιβεβαιωμένες πληροφορίες στο διήμερο ταξίδι για την SAS Technology απέφερε τα ακόλουθα:

1. Επίσημη συμφωνία με την Βελγική εταιρεία THALES BELGIUM, για πραγματοποίηση δοκιμαστικών βολών ρουκετών Hydra 70 με το drone SARISA. Οι βολές αυτές θα πραγματοποιηθούν με την υποστήριξη των ΕΑΣ (Ελληνικών Αμυντικών Συστημάτων), παρακάμπτοντας έτσι τις χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης και διάθεσης των ρουκετών αυτών από τις Ένοπλες Δυνάμεις. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία αυτή αίτησης προς τις ΕΔ, μαθαίνουμε ότι έχει φθάσει τον ένα χρόνο αναμονής, χωρίς πρόβλεψη ολοκλήρωσης. **Η πραγματοποίηση των βολών αυτών, είναι άλλη μια ιστορική πρωτιά για την SAS Technology που μετά την SARISA, την πρώτη οπλισμένη και επιχειρησιακά δοκιμασμένη εναέρια πλατφόρμα (UCAV), έρχεται να γίνει η πρώτη (εξ όσων γνωρίζουμε) ελληνική ιδιωτική εταιρεία, που επιλέγεται από ξένο κατασκευαστικό οίκο μεγάλης εμβέλειας, για να ενσωματώσει σε ιπτάμενη πλατφόρμα ελληνικής κατασκευής όπλα δίκης της κατασκευής.** Τελικός στόχος είναι να ενσωματωθούν στην SARISA σαν φερόμενο όπλο οι τελευταίας τεχνολογίας κατευθυνόμενες με LASER ρουκέτες Hydra 70(2.75") της THALES και να βγει ένα εμπορικό αμυντικό προϊόν που θα προωθηθεί εμπορικά και από τις δυο πλευρές στην διεθνή αγορά, έχοντας σφραγίδα

τόσο της **SAS Technology** αλλά και της **THALES Belgium**. Σύμφωνα με τις ίδιες ασφαλείς πληροφορίες οι βολές έχουν προγραμματιστεί για το ερχόμενο φθινόπωρο και έχουν ήδη προχωρήσει οι σχετικές αδειές εισαγωγής του οπλισμού αλλά και το αίτημα για διάθεση κατάλληλου πεδίου βολής.

2. Στην ίδια έκθεση μαθαίνουμε ότι κανονίστηκαν επίσης επιδείξεις βολών για ενδιαφερομένους φορείς εξωτερικού για το SARISA για :

- RPG (18 & 26) Τα συγκεκριμένα όπλα υπήρχε η τάση να θεωρούνται ξεπερασμένα άλλης εποχής όπλα πλην όμως ο πρόσφατος πόλεμος στην Ουκρανίας τα έχει ξαναβάλει στο προσκήνιο των τακτικών επιχειρήσεων ενώ η πλατφόρμα SARISA προσφέρει εναλλακτικούς τρόπους επιχειρησιακής αξιοποίησης ασύγκριτα μεγαλύτερης αξίας.

- Light bomber με τμηματική η ολική άφηση των 15 έως 40 χειροβομβίδων (η αντίστοιχα άλλων πυρομαχικών) που μπορεί να μεταφέρει στο σύστημα ανάρτησης και άφησης που έχει σχεδιαστεί από την SAS Technology.
3. Μια πολύ σημαντική συμφωνία που δείχνει σε μεγάλο βαθμό και το τεχνολογικό βάθος της SAS Technology, είναι μια συμφωνία που επίσης σφραγίστηκε την περίοδο της υπόψη έκθεσης, σύμφωνα με την οποία μεγάλη Ευρωπαϊκή εταιρεία που δραστηριοποιείται στον χώρο διαμόρφωσης (Customization) και εμπορίας αεροσκαφών ειδικών δυνατοτήτων και εξοπλισμού τους, η οποία εντάσσει το πρόγραμμα της και την κατασκευή MALE UAS. Η εταιρεία αυτή σύναψε συμφωνία ανταλλαγής τεχνογνωσίας με την SAS Technology και παράλληλα ζήτησε και αγόρασε έναντι πολύ σημαντικού τιμήματος, το ένα από τα τρία πρωτότυπα του MALE UAS Talos, γεγονός που αποδεικνύει την δέσμευση και την αποφασιστικότητα της σε αυτή την συνεργασία. Το UAS αυτό έχει κατασκευαστεί και δοκιμαστεί πτητικά με επιτυχία από την επιστημονική ομάδα της SAS Technology πριν την συγκρότηση της εταιρείας, την περίοδο 2015-2016.

Το UAS αυτό πέταξε τις πρώτες επιτυχείς δοκιμές του τον Ιανουάριο του 2016, ήταν μια από τις πιο σημαντικές και πρωτοπόρες προσπάθειες σε εθνικό επίπεδο, στον τομέα των μη επανδρωμένων το οποίο δημιουργήθηκε από μια ελληνική ομάδα έρευνας και ανάπτυξης, με αποκλειστικά ιδιωτική χρηματοδότηση και απετέλεσε την πρώτη σημαντική τέτοια προσπάθειά μετά το UAS Πήγασος της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας.

Το πρόγραμμα Talos (όνομα του αεροσκάφους) προηγήθηκε και του HCUAV που αποτελεί, άλλη μια σημαντική ελληνική προσπάθεια που έγινε σε συνεργασία ελληνικής εταιρείας της ΕΑΒι και ενός Ελληνικού Πανεπιστημίου, στα πλαίσια Ευρωπαϊκού προγράμματος. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι προσπάθειες αυτές έγιναν σε μια περίοδο που ακόμη η τουρκική βιομηχανία μη επανδρωμένων δεν είχε ακόμη φθάσει το στάδιο ωριμότητας που είναι σήμερα, και οι ελληνικές αυτές προσπάθειες αν είχαν τύχει ανάλογης προσοχής θα μπορούσαν να έχουν δώσει ίσως ακόμη και προβάδισμα στον τομέα UAV στην Ελληνική πλευρά.

Συνεχίζουμε λοιπόν να παρακολουθούμε με ενδιαφέρον τον «Δαβίδ» αυτόν της ελληνικής βιομηχανίας των μη επανδρωμένων, που ήλθε να ταράξει τα νερά σε σχέση με εγχωρίους και μη «Γολιάθ» της αγοράς αυτής, αφού σε τόσο λίγο χρόνο έκανε ότι δεν έχουν κάνει μεγάλοι εθνικοί και ιδιωτικοί φορείς, με τεράστιες επενδύσεις, συχνά προερχόμενες από ευρωπαϊκά προγράμματα. Είχε δε το σθένος να αγγίξει με επιτυχία και τον δύσκολο τομέα των οπλισμένων συστημάτων, που πολύ λίγοι στην χώρα τολμήσαν να αγγίξουν γενικά και κανένας στον τομέα των μη επανδρωμένων, φέρνοντας στο προσκήνιο συστήματα με πολύ ενδιαφέρουσες και προπαντός ελληνικές τακτικές/επιχειρησιακές λύσεις.

Ίσως η Ψήφος εμπιστοσύνης από τις αγορές του εξωτερικού και οι συνεργασίες με βιομηχανικούς αμυντικούς κολοσσούς όπως η THALES Belgium, δείχνουν τον σωστό δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει η Χώρα, επενδύοντας σε δυναμικές και τεχνολογικά άρτιες επιχειρήσεις όπως SAS Technology, που με το όραμα την ευελιξία και την τεχνογνωσία τους δίνουν μια ελπίδα προσέγγισης και υπερσκέλισης του κύριου ανταγωνιστή μας, σε αντίθεση με την πολυέξοδη απελπιστικά βραδεία και συνήθως αναποτελεσματική εξέλιξη, που παρατηρείται σε κάθε πρόγραμμα που εμπλέκει κρατικούς φορείς.